

УДК 616.213.17.012.3-148.62

© Н. Н. Бандрівська

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Комплексне лікування запальних захворювань пародонта у працівників цементного виробництва

Метою дослідження було планування та призначення комплексного лікування та профілактики захворювань пародонта у працівників цементного виробництва на основі аналізу індивідуальних клінічних проявів захворювання, а також з врахуванням особливостей мікробіологічних, біохімічних та гісто-

логічних спостережень при різних ступенях тяжкості уражень зубоутримуючих тканин.

Матеріали та методи. Комплекс лікувальних заходів складався із загальноприйнятих методів місцевого впливу на тканини пародонта, скерованих на ліквідацію симптомів захворювання, покращання показників функ-

ціонального стану тканин пародонта, нормалізацію метаболічних процесів, та загального лікування, спрямованого на ліквідацію явищ ХОЗЛ, покращання антиоксидантного стану організму, остеотропну терапію, вітамінотерапію, корекцію дієти та якості життя.

Корекція порушень бронхо-легеневої системи проводилась пульмонологом в умовах стаціонару МЦРЛ і була скерована на ліквідацію респіраторної симптоматики, вітамінотерапію, дієтотерапію.

Для загального лікування ГП для працівників ЦВ із захворюваннями пародонта, анамнез яких був обтяжений хронічними обструктивними захворюваннями легень, ми рекомендували препарат «Ліпін» (№ UA/3528/01/02 від 01.08.2006 до 18.08.2011).

Для оптимізації лікування остеопорозу ми рекомендували препарат «Бівалос», виробництва компанії Servier, Франція (UAN № 4943/01/01 від 18.08.2006 до 18.08.2011). Згідно з даними клінічного застосування відбувалась регенерація трабекулярної та кортикальної кістки, а вже через 1 рік після лікування «Бівалосом» об'єм кістки достовірно збільшувався на 30 %.

Місцеве лікування, незалежно від ступеня тяжкості та активності запального процесу, починали із усунення місцевих подразників: зняття зубних відкладень з наступним поліруванням доступних поверхонь коренів зубів; пломбування каріозних порожнин; проводилась заміна нависаючих пломб, невірно створених міжзубних контактних пунктів, нерационально виготовлених ортопедичних конструкцій: звертали увагу на перевантаження опорних зубів під мостоподібними протезами, наявність травматизації ясен коронками тощо. При генералізованому пародонтиті II та III ступенів, за показаннями, і враховуючи мотивацію хворих, проводили закритий або відкритий кюретаж. Велике значення надавали інструктажу хворих на предмет правильного та ефективного догляду за ротовою порожниною, контролю гігієни, навчали пальцевого аутомасажу ясен.

Як засіб патогенетичної місцевої фармако-терапії застосовували гель «Пантестин – Дарниця» (Panthestin – Darnitsa) у вигляді гелю (№ ІА/1488/01/01 від 07.07.2004 до 07.07.2009).

Задля покращання і корекції місцевого лікування застосовували світлофізіотерапевтичний метод лікування за допомогою апарату «Біоптрон-Компакт-III» фірми «Zerper».

У контексті профілактичних заходів хворим також рекомендували ротові ванночки з реополіглюкіном (UAN № 8553/01/01 від 07.07.2008 до 07.07.2013).

Ортопедичне лікування передбачало прищліфовування зубів з метою усунення вузлів травматичної оклюзії та наступним покриттям їх фторлаком, за показами – протезування та шинування рухомих зубів дротяними або композитно-лігатурними шинами.

Оцінка результатів лікування у групах спостереження проводилась безпосередньо після закінчення повного курсу лікування та у віддалені терміни – через 6 та 12 – 18 місяців.

У якості хірургічного лікування захворювань пародонта ми рекомендували закритий та відкритий кюретаж у даного контингенту хворих.

Висновок. Представлені результати клінічних спостережень із застосуванням аналізу об'єктивних індексних оцінок стану тканин пародонта та дані мікробіологічних, біохімічних методів дослідження достовірно засвідчують ефективність та переваги лікувальних схем, розроблених нами для працівників цементного виробництва (гель «Пантестин – Дарниця», фізіотерапевтична світлова лампа «Біоптрон – Компакт – III», антиоксидант та антигіпоксанти «Ліпін», остеотропний препарат «Бівалос»). Застосування цього комплексу дозволило скоротити кількість відвідувань, досягаючи при цьому кращих результатів та стабільнішої ремісії захворювання, позитивних результатів досягали при курації ГП III ступеня, що у робітників ЦВ був резистентним до традиційного лікування.